

La veu lluminosa de Kikí Dimulà

GETTY

XÈNIA
DYAKONOVA

Diu Wislawa Szymborska que un poeta, per més estudis que tingui, en el fons sempre serà un hereu espiritual de les comunitats primitives, un animista, un salvatge que parla als arbres, als objectes, als fantasmes, als morts i als nonats. N'hi ha prou amb veure els títols d'alguns llibres o poemes de Szymborska per comprovar que els seus interlocutors són diversos i singulars: *Conversa amb una pedra*, *Crida al Ieti*, *Entrevista amb Àtropos*, *Per al meu cor*, *escrit en diumenge*, *Per al meu poema...* Kikí Dimulà (Atenes, 1931-2020), que comparteix l'Olimp de la poesia neogrega amb Seferis, Elitis i Ritsos i segueix la línia intimista i nostàlgica de Cavafis, té molt en comú amb la poeta polonesa. Totes dues es miren el món amb una barreja de sorpresa, ironia i pietat; totes dues desconfien de la retòrica i opten per un llenguatge sobri i transparent; totes dues escriuen com si el seu jo pogués formar part de qualsevol fragment de la natura. Dimulà té una fascinació especial per la pluja i s'atreveix a interpel·lar-la. *Sota zero*, un dels poemes més concisos del primer llibre de la poeta que es publica en català –una antologia extensa que abraça el període de 1956 a 2014–, fa així: “Pluja, estàs esporuguida. / El meteoròleg t’ha amenaçat / que demà seràs neu? / A nosaltres, ja veus, / us desfareu, us desfareu, ens prediu”. En un altre poema la pluja es compara amb el remordiment; en un de tercer la pluja que ens agafa desprevinguts justifica el fet d’haver comprat el diari sense saber per què; i encara n’hi ha un altre que conté una imatge memorable: “Com puc saber [...] si això és pluja/ o llàgrimes del cel interior d’un record?”

El 2005 Dimulà va venir a Barcelona a participar en el Festival In-

ternacional de Poesia. Recordo la seva actitud discreta, sense cap mena de posat artístic, com d’algú que s’ha guanyat la vida amb feines prosaiques i ha sabut portar-ho bé. Va pujar a l’escenari amb agilitat i va llegir, entre d’altres, un poema que acabava així: “Mare, ¿la realitat és hereditària?”

Les fronteres del món visible

Val a dir que no hi ha gaires preguntes retòriques en la poesia de Dimulà. Enfoca la lent de la imaginació o de la memòria sobre coses concretes –una fotografia, una estàtua, una fulla– i les interroga, sense alçar la veu, sobre les fronteres del món visible o sobre els límits d’allò que es pot dir. *La pedra perifràstica*, inclòs a *El poc del món* (1971), sembla una rèplica de *Conversa amb una pedra* de Szymborska, publicat nou anys abans. El poema de Dimulà comença dient: “Parla. / Digues alguna cosa, el que sigui. / [...] Digues: «Ja veurem», «imponderable», «pes». / Hi ha tantes paraules que somien / una vida curta, lliure, amb la teva veu”. Tot el text és un intent d’humanitzar la pedra, de fer-la sortir del seu mutisme mil·lenari i de domesticar-la amb l’ajuda del llenguatge; és una invitació delicada al diàleg que no obté resposta. El poema de Szymborska, en canvi, és una súplica d’al-

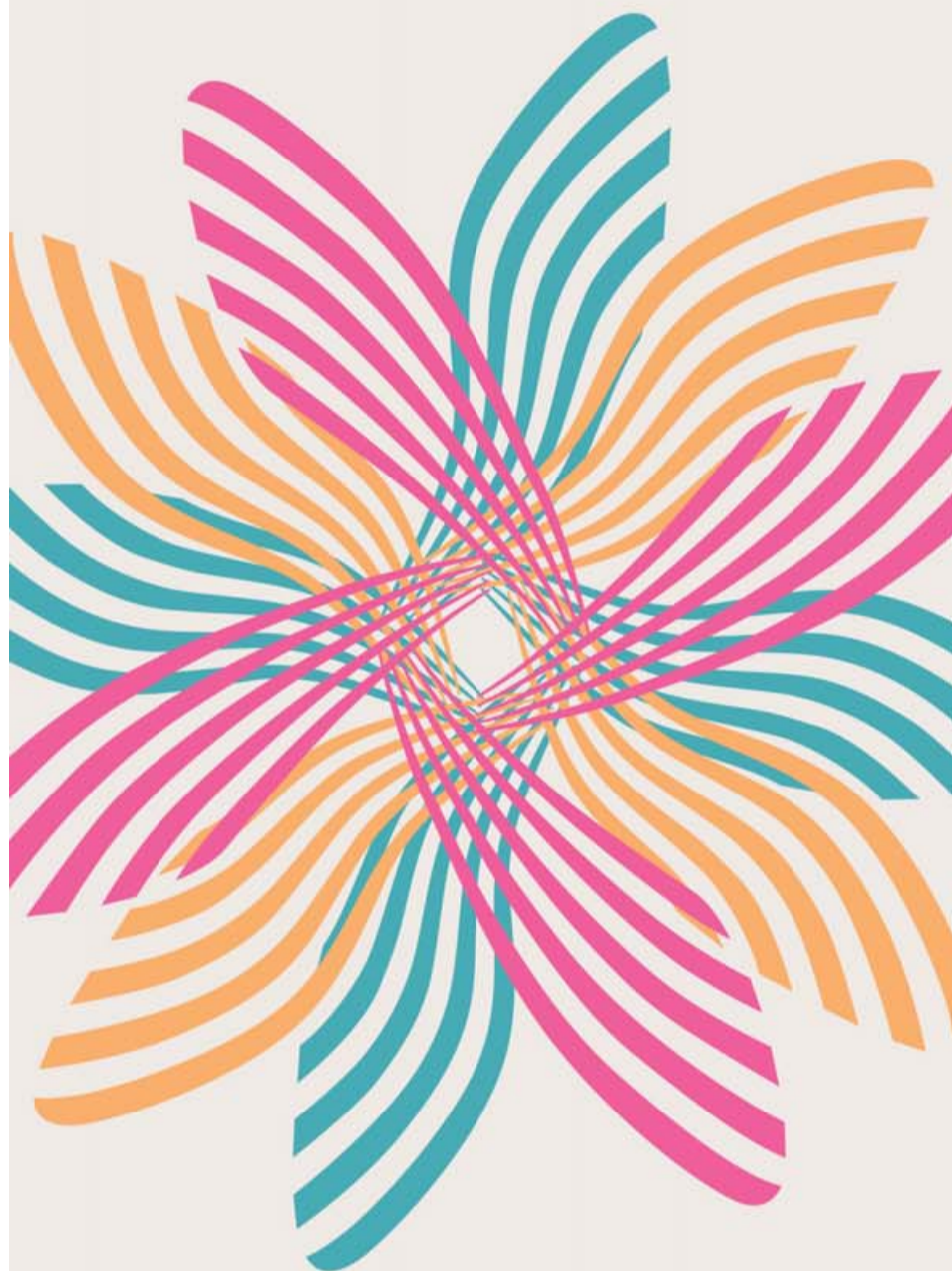
gú que vol entrar en l’interior de la pedra, copsar-ne el secret, i es troba amb un seguit de negatives perfectament raonades. La pedra szymborskiana, a l’últim vers, diu “No tinc porta” i posa fi a tota negociació. La mirada de Dimulà no es cansa de trucar a les portes dels objectes i és capaç d’esmunyir-se sota la superfície del mirall per descobrir-hi un menjador popular on la dona que s’hi mira es converteix en àpat de la vellesa. Vet aquí una de les imatges més desoladores d’una poeta que gairebé sempre se situa del costat de la llum i confia en la força reparadora de la pluja. ♦

US HE DEIXAT
UN MISSATGE
KIKÍ DIMULÀ
GODALLE EDICIONS
TRAD. JOAQUIM
GESTÍ
460 PÀG. / 27 €

TERMINI DE PRESENTACIÓ
FINS EL DIVENDRES
12 DE FEBRER
DE 2021, A LES 20.30H.

BASES PREMI DE POESIA JOCS FLORALS DE BARCELONA 2021

Consulta les bases a:
barcelona.cat/jocsflorals
f t i bcnliteratura

Ajuntament de
Barcelona

BARCELONA
CULTURA